

X 450

DISPUTATIO METAPHYSICA

UNDECIMA

De

UNO TRAN-
SCENDENTE

Cujus Theses

SUB PRAESIDIO

HENRICI RIXNERI

Phys. & Metaphys. Prof.

Ordinarij

IN IVLEO MAIORI

ad diem Iulij

Publice tuebitur

CHRISTIANUS Salcke

Pomeranus, Author.

X 150 (25)

HELMESTADII,

Typis HENNINGI MULLERI Acad. Typ.

ANNO MDCCCLXXIX.

ΣΥΝΘΕΩ

I.

HXpositis hactenus attributis conjunctis, quæ immediate entis conceptum consequuntur, reliqua mediata non adeò commodè explicari poterunt; nisi prius constet de illo simplici, à quo hæc oriuntur & ratione cujus enti competunt. Hoc verò

VNUM est, quod ex essentia entis promanat, & cum illo sine disjunctione retro com meat. E jus igitur natura nobis prius erit investiganda.

II. Vnum autem hic non sumitur exclusive, quando idem est quod unicum, præter quod non datur aliud tale, quale est ipsum: neque etiam prout importat indivisionem quantitatis & principium numeri est; sed absolute, prout in se ipso unum dicitur.

III. Ratio unius hoc modo accepti rectè ab Aristotele lib. x. Metaph. c. i. in Indivisione ponitur. Id quod etiam patet ex ejus opposito. Nam uni multa opponuntur. Hæc vero in divisione consistere terminus multitudinis ex se ipso prodit. Vnde unum importabit indivisionem, quia oppositorum oppositæ sunt differentiæ, uti docet Aristoteles lib. vi. Top. c. ix.

IV. Tripliciter autem aliquid communiter dicitur indivisum (1) à se (2) in se & (3.) ab alio. Iam vero ratio formalis unius non potest in hoc consistere quod sit indivisum à se. Talis enim indivisio cum etiam multitudini, u-

nus

nus opposito communis sit, non nisi improprie indivisio dicatur necesse est.

V. Neque verò aliquid est unum formaliter per hoc, quod sit indivisum ab alio. Præterquam enim, quod hæc indivisio dicat respectum ad aliud, unum autem, ut absolutum quid per relationem ad aliud defini non possit; unius natura sufficienter concipi potest sine indivisione ab alio. Id quod patescet vel unico exemplo. Anima rationalis corpori non unita tanquam una concipitur. Non potest autem simul ut indivisa ab alio, v. g. corpore, concipi: quia sic falsus foret conceptus ille, cum ab ipso actu divisa sit. Et nihil referet ad unitatem animæ etiam in statu conjuncto consideratæ, licet illam ut à corpore indivisam concipias.

VI. Relinquitur ergo *Unum esse ens in se indivisum*. Concepta enim indivisione in se, aliquid ut unum concipitur, eâ autem non conceptâ, neque unum concipies. Nec audiendus esset, qui diceret, indivisionem ab alio simul exprimi eâ definitione, quâ unum in se indivisum esse asseritur.

VII. Illa indivisio, quæ ratio formalis unius constituitur, non addit aliquid positivum enti, sive secundum rem sive ratione ab ipso ente distinctum; sed est negativum quid: quia quavis ratione positivâ sive re sive per intellectum ab ente præcisâ, adhuc intelligitur, quicquid est necessarium ad unitatem: sublato autem illo negativo, ens definit esse unum.

VIII. Quando jam quæritur, an illa indivisio sit negatio, an vero privatio? dicimus illam ex natura rei ab utraque præscindere. Et quidem cum rebus simplicibus, quibus omnis divisio repugnat, tribuitur, mera est negatio: hisce enim tanquam subjectis formæ hujus (divisionis) non

non capacibus, non potest tribui privatio nisi improprie.
In rebus vero dividi non repugnantibus indivisio privationem importat.

IX. Per hoc autem, quod indivisionem modo privationem, modo negationem esse diximus, non excludi volumus materialem unius conceptum, qui utique entitas & sic positivum quid est. Nisi enim indivisio in definitione unius hanc entitatem, tanquam fundamentum suum, supponeret, non posset unum positiva entis affectio esse; quin & isthoc pacto indivisio, utpote negatio sine fundamento non enti competeret.

X. Quod si hanc strictam unius acceptionem paulò latius extendas, generaliter aliquid vel per se vel per accidens unum dici potest. Hujus quippe distinctionis posterius membrum non comprehenditur sub uno, quatenus hoc verum entis attributum est, & per existentiam de ipso demonstratur.

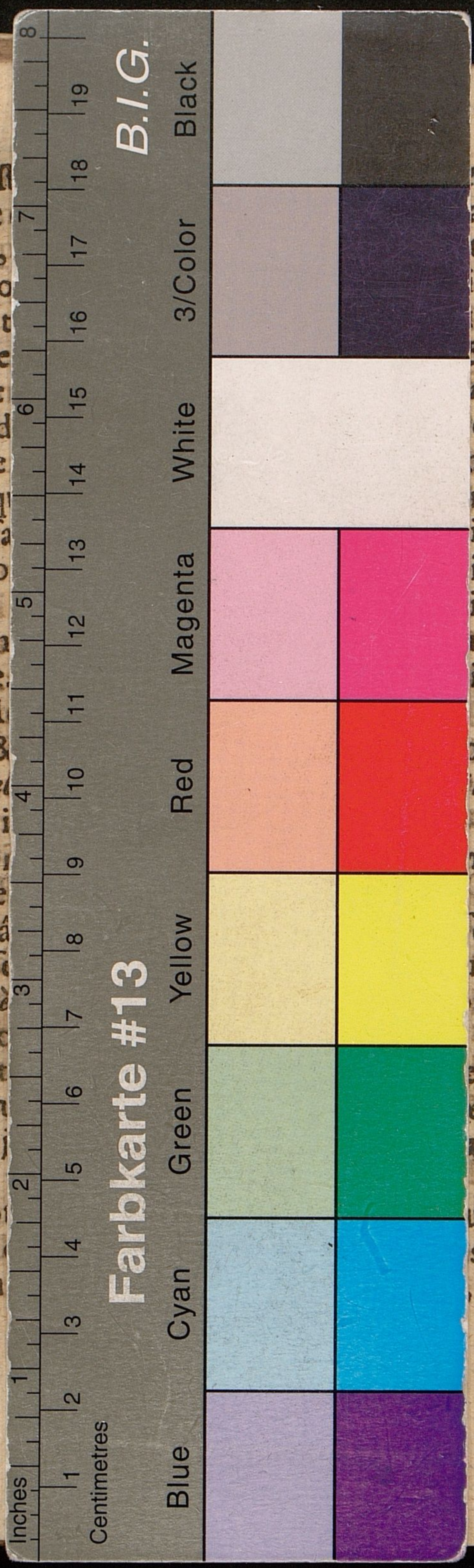
XI. Unum per accidens, sive secundum quid, illud est, quod non in se, sed secundum id, quod ipsi præter essentiam & integritatem inest, unitatem habet. Per se unum est, quod habet solum & præcise ea, quæ ad sui essentiam & integritatem intrinsece & per se requiruntur.

XII. Porro Aristoteles lib. v. Metaph. c. vi. illa proprie per se unum esse dicit quorum una est substantia. Cujus unitatis quinque genera recenset (1) continuitate. (2) subiecto seu materia sensibili, eaq; vel proxima vel remota (3) genere (4) specie & (5) denique numero. Et hic ultimus modus maxime seu omnino unum dicit. Vnde liquet, quædam diversâ ratione posse unum & multa esse. Quare etiam Philosophus loco cit. cum reduplicatione, *universæ, inquit, quæcunq; non habent divisionem, quatenus non habent, eatenus unum sunt.*

F I N I S.

DISPUTATIO METAPHYSICA

UNDECIMA

De

UNO TRANSCENDENTE

Cujus Theses

SUB PRAESIDIO

HENRICI RIXNERI

Phys. & Metaphys. Prof.

Ordinarij

IN IVLEO MAIORI

ad diem Iulij

Publice tuebitur

CHRISTIANUS Salcke
Pomeranus, Author.

HELMESTADII,

Typis HENNINGI MULLERI Acad. Typ.

Anno MDCCCLXXIX.

X 150 (25)

